

แบบฟอร์ม Knowledge Capture

“Infographic” แคเห็น .. ก็เข้าใจ

สรุปโดย นายณัฐนันท์ สุขเชชม หน่วยงาน ฝ่ายสื่อสารองค์กร สำนักบริหารกลาง

1. บริบท หรือความเป็นมา

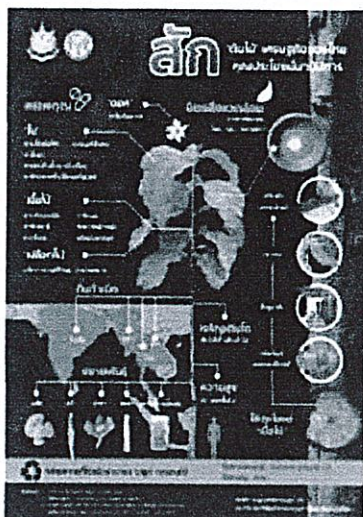
Infographic (อินโฟกราฟิก) เป็นที่นิยมแพร่หลายกันในปัจจุบัน เพราะเป็นสื่อที่สามารถถ่ายทอดข้อมูลออกไปแล้ว ช่วยให้ผู้คนเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย การออกแบบ Infographic จะใช้ภาพและตัวอักษรมาประกอบกันให้เนื้อหาที่ต้องการสื่อนั้นมีคามสมบูรณ์

รูปแบบของ Infographic นั้น สามารถทำได้หลากหลาย ทั้งภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว ส่วนสไตล์การออกแบบก็แล้วผู้จัดทำจะคิดและออกแบบให้มีความสวยงาม ซึ่งขั้นตอนการออกแบบของผู้จัดทำ (นายณัฐนันท์ สุขเชชม) ที่นำมาถ่ายทอดผ่าน KM หรือ Knowledge Management ในครั้งนี้ ได้จากการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ และจากแหล่งสืบค้นต่างๆ เพื่อผลิตสื่อ Infographic (อินโฟกราฟิก) ให้มีความน่าสนใจและสามารถสื่อสารสู่สาธารณชนได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเครื่องมือที่ใช้สร้างสรรค์ปัจจุบันที่นิยมและสะดวก คือ Adobe Photosop , Adobe Illustrator และ Canvas เป็นต้น

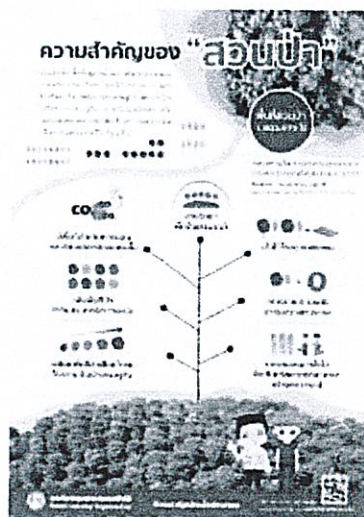
2. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

2.1 กำหนดเรื่องที่จะนำเสนอ

สิ่งแรกที่จะต้องคำนึงถึงก่อนการออกแบบ คือ กำหนดเรื่องที่เรานำเสนอเป็นสำคัญ ซึ่งอาจจะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับ อ.อ.ป. อาทิ อ.อ.ป. ทำงานด้านไหน , อ.อ.ป. ต่างจาก กรมป่าไม้ อย่างไร ? หรือองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ อ.อ.ป. เช่น ประโยชน์ของ ต้นสัก (ตย.1) , ความสำคัญของ “สวนป่า” (ตย.2) หรือ สวนป่า อ.อ.ป. มีอะไรบ้าง ? (ตย.3) เป็นต้น

(ตย. 1)

(ตย.2)

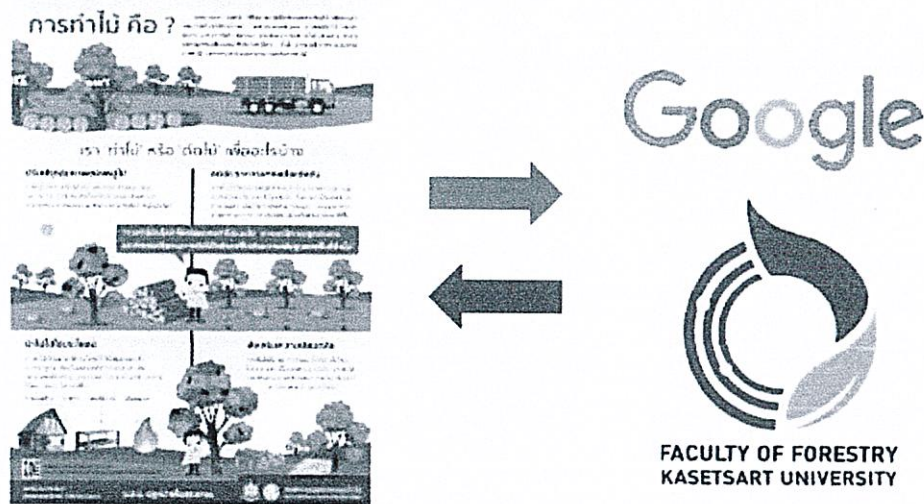

(ตย.3)

/2.2 ความถูกต้อง...

2.2 ความถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูล

เรื่องความถูกต้องและแม่นยำของข้อมูลหรือรายละเอียดสำหรับนำมาทำเป็น Infographic (อินโฟกราฟิก) เป็นเรื่องที่สำคัญมาก นอกจากจะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของสื่อและภาพลักษณ์ของ อ.อ.ป. แล้ว หากผู้อ่านได้รับเนื้อเรื่องที่ไม่น่าเชื่อถือ อาจนำไปสู่การเข้าใจที่ผิด คลาดเคลื่อน และหมดความความเชื่อถือในสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ของ อ.อ.ป. แต่ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งต่างๆ อาจมีความคลาดเคลื่อนหรือการอัปเดตข้อมูลเพิ่มเติม ผู้จัดทำควรมีการตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลหลายๆ แหล่งประกอบด้วยอีกทางหนึ่ง ซึ่งข้อสังเกตอย่างหนึ่งที่อยากแนะนำ คือ แหล่งข้อมูลในการสืบค้น นอกจากจะเป็นแหล่งสืบค้นที่เป็นสาธารณะแล้ว (google.com) ควรมีความสอดคล้องกับเรื่องที่ผู้จัดทำกำลังดำเนินการ ตัวอย่าง การทำไม้ คือ ? (ตย.4) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องไม้ การหาข้อมูลจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดย คณะวนศาสตร์ ก็เป็นสิ่งที่ตอบโจทย์ และมีเนื้อหาที่ถูกต้อง เพื่อสนับสนุนข้อมูลการจัดทำให้ผู้ออกแบบได้เป็นอย่างดี และมีความน่าเชื่อถืออีกด้วย

(ตย.4)

ตัวอย่างแหล่งสืบค้นข้อมูล : อินเทอร์เน็ต (google.com) และ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดังนั้น ก่อนที่เราจะผลิต Infographic (อินโฟกราฟิก) เราต้องแน่ใจว่าข้อมูลที่สืบค้นมีความถูกต้อง ศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริง และที่มาของแหล่งข้อมูลเชื่อถือได้ การใส่แหล่งข้อมูลอ้างอิงที่น่าเชื่อถือลงใน Infographic (อินโฟกราฟิก) จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้อ่านได้ค่อนข้างมาก

2.3 ลำดับเนื้อหา (ความสำคัญ)

การออกแบบ Infographic (อินโฟกราฟิก) ควรจะต้องวางแผนลำดับความสำคัญของข้อมูล ก่อน จากนั้นก็เป็นการเรียบเรียงเนื้อหา เพื่อต่อยอดไปยังการเล่าเรื่องใน Infographic (อินโฟกราฟิก) ให้น่าสนใจ และอยู่ในขอบเขตของเรื่องที่จะนำเสนอ ไม่ควรเพิ่มเนื้อหาหรือส่วนประกอบที่ไม่เกี่ยวข้อง

2.4 ใช้คำที่กระชับ

การออกแบบ Infographic (อินโฟกราฟิก) จำเป็นต้องสรุปข้อความให้ สั้น กระชับ ตรงกับจุดหมายที่ต้องการนำเสนอ เช่น “ชื่อเรื่อง” ต้องเชิญชวนให้ติดตามหรือสนใจ ไม่ควรตั้งชื่อให้ยาวจนเกินไป หรือการใช้ตัวเลขมาสรุปเพื่อเปรียบเทียบข้อมูล ตลอดจน ควรใช้ตัวหนังสือที่อ่านง่ายและเข้าใจง่าย หัวข้อหลักมีความชัดเจน เนื้อหาหรือคำอธิบายเพิ่มเติมที่ไม่เยิ่นเย้อจนเกินไป ซึ่งนอกจากจะไม่สำคัญแล้ว ยังทำให้พื้นที่การออกแบบลดน้อยลงไปคร่าวเดียวกัน

(ตย.5)

(ตย.6)

แต่ทั้งนี้ ผู้จัดทำต้องพยายามเลือกหัวข้อหลักเพียงหัวข้อเดียว ส่วนเนื้อหาที่เหลือจะอธิบายขยายความหัวข้อหลักและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การออกแบบสามารถดำเนินเนื้อเรื่องได้ง่าย ซึ่งส่งผลดีต่อผู้อ่าน ที่จะไม่สับสนและสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาจาก Infographic (อินโฟกราฟิก) ได้ง่ายไม่ซับซ้อน

2.5 การใช้ตัวเลขประกอบ

ถ้าเป็นการนำเสนอข้อมูลด้วยตัวเลข อย่างเช่น กราฟและแผนผัง ผู้ออกแบบควรทำการตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลข ภาพวาด และต้องรู้ว่าตัวเลขไหนควรใช้และไม่ควรมีอยู่ (รูปลักษณะของฟอนต์) ด้วยวิธีนี้จะทำให้ Infographic (อินโฟกราฟิก) มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

“การออกแบบที่ดี ช่วยได้มากที่สุด” คือ คำที่อยากแนะนำกับผู้อ่านในงานด้านนี้ โดยสิ่งสำคัญของการออกแบบ Infographic (อินโฟกราฟิก) คือ “ความคิดสร้างสรรค์” แน่นนอน ซึ่งผู้ออกแบบแต่ละคนก็จะมีมุมมอง

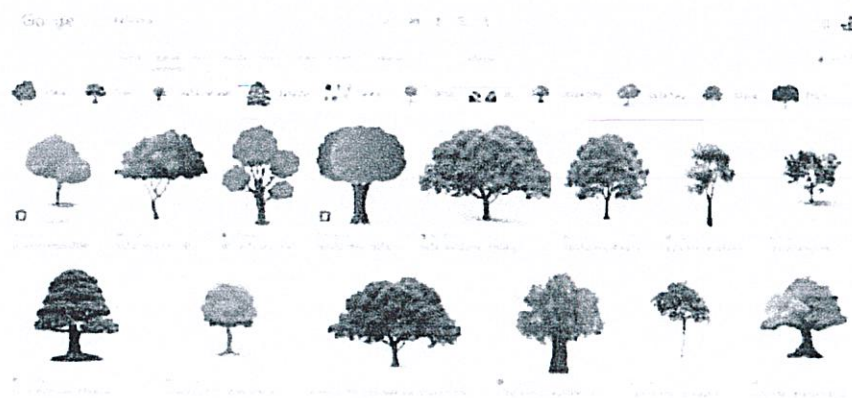
/ความชอบที่...

ความชอบที่แตกต่างกันออกไป การออกแบบให้น่าสนใจ สไลด์ภาพเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย กราฟิกประกอบที่ดี สีที่ลงตัว การจัดวางช่องว่างต่างๆ ล้วนมีผลต่อความรู้สึกของผู้อ่านทั้งสิ้น ซึ่งจากประสบการณ์ของข้าพเจ้า จะทำการดูตัวอย่าง หรือ Reference จาก Internet เพื่อเป็นแนวทางก่อน ทั้งโทนสีที่จะนำมาใช้ รูปแบบการจัดวาง การลำดับข้อมูลเพื่อให้น่าสนใจ หรือจากการไปในที่ต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า เราก็สามารถซึมซับหรือจดจำสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ มาประยุกต์กับงานออกแบบได้เช่นกัน

(ตย.7)

และที่สำคัญ การใช้ “สี” ควรเลือกใช้สีที่กระตุ้น ดึงดูดความสนใจผู้ชม การจับคู่สีต่างๆ ความเหมาะสมของสี ความหมายของสี เป็นรายละเอียดที่ผู้จัดทำต้องให้ความใส่ใจเป็นอันมาก ซึ่งการออกแบบ Infographic (อินโฟกราฟิก) ไม่จำเป็นต้องใช้สีมากเสมอไป การใช้โทนสีน้อยก็ทำให้ออกมาดูดีได้เช่นกัน

(ตย.8)

/การใช้รูปภาพ..

การใช้รูปภาพ หรือ Icon เพื่อเป็นสัญลักษณ์นั้น กรณีที่ผู้จัดทำ ไม่มีความชำนาญในการวาดรูปภาพ จากโปรแกรม Adobe Illustrator เราก็สามารถสืบค้นหรือใช้ภาพในอินเทอร์เน็ต (google) ได้เช่นกัน โดยใช้ Keyword ที่เจาะจง ภาพหรือไอคอนที่เราต้องการ เช่น ต้องการรูปการดูแลต้นไม้ ก็ให้คีย์คำว่า Tree ต่อท้าย ด้วย PNG ก็จะได้ผลลัพธ์ตามที่ปรากฏ (ตย.8) หรือ Tree ต่อท้ายด้วย icon ก็จะได้ผลลัพธ์ตามที่ปรากฏ (ตย.9)

(ตย.9)

4. ประเด็นความรู้ที่สำคัญ

เราต้องใช้ Infographic (อินโฟกราฟิก) เป็นตัวเล่าเรื่อง โดย Infographic (อินโฟกราฟิก) ที่มีประสิทธิภาพ จะสามารถเล่าเรื่องราวด้วยภาพหรือกราฟิก ตามตัวอย่างที่ปรากฏ (ตย.10) หรือเรียกอีกอย่างว่า เป็น “พระเอก” ของเรื่องนั่นเอง เพราะภาพจะช่วยให้การสื่อสารหรือถ่ายทอดข้อมูลออกไปได้ง่าย ดูน่าอ่าน ถ้า Infographic (อินโฟกราฟิก) มีตัวหนังสือเยอะเกินไป จนทำให้ตัวหนังสือเป็นหลักในการเล่าเรื่อง อาจทำให้ Infographic (อินโฟกราฟิก) ดูน่าเบื่อ ไม่น่าอ่านก็เป็นได้

/ตย.10)..

'กระถินเทพา'

ไม้เศรษฐกิจโตเร็วที่นำปลูก

สูง
(ได้ขนาดกรว) 30 เมตร

สภาพอากาศ
อุณหภูมิสูงที่สุดเฉลี่ย 25 - 30 องศาเซลเซียส
อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 13 - 21 องศาเซลเซียส

องค์ประกอบ
'ใบ' เป็นใบเดี่ยวสีเขียวแก่
'เนื้อไม้' กระพี้มีสีเหลือง (ครีมแก่) แก่นไม้มีสีน้ำตาล, น้ำตาลเข้ม จนถึงสีดำตามอายุของต้นไม้

'ดอก' ทรงกระบอก แบบหางกระรอก ลักษณะสีขาวออกครีม

'ผล' ลักษณะเป็นพวง มีสีเขียวอ่อน, เขียวแก่ และสีน้ำตาล ตามอายุผล

การขยายพันธุ์
'เมล็ด' มีลักษณะสีดำ นิยมขยายพันธุ์ด้วยการ 'เพาะเมล็ด'

ถิ่นกำเนิด
อินโดนีเซีย, ปาปัวนิวกินี, ออสเตรเลีย

ต้องการแสงแดด
ทนความแห้งแล้ง

เฟอร์นิเจอร์
ไม้แปรรูป

ใช้ประโยชน์
เส้นใย (เยื่อกระดาษ) & ไม้สับ

ระยะเวลา (ปี)
5

ปลูกได้ทุกภาคของประเทศไทย

ทรัพยากรที่ใช้แล้วสามารถ 'ปลูก' ทดแทนได้

ข้อมูลอ้างอิง

(1) กระถินเทพา *Acacia mangium* Willd. สำนวนและในการปลูก-1, กระพี้ไม้ (2556)

(2) คู่มือสำหรับประชาชน การปลูกไม้ใช้สอยทางเศรษฐกิจ กรมป่าไม้ (2562) หน้า 44

(3) ศูนย์พืชสวนประเทศไทย : <http://paukhwa.net.com/thai/กระถินเทพา>

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Acacia mangium* Willd.
วงศ์ : FABACEAE-MIMOSOIDEAE

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. บทสรุป

(ตย.11)

(ตย.12)

เทคนิคการออกแบบ infographic (อินโฟกราฟิก) ประกอบด้วย การโฟกัสที่หัวข้อหลักเพื่อป้องกันไม่ให้สับสน ตรวจสอบความถูกต้อง และลำดับความสำคัญของเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ รวมถึงคำนึงถึงการออกแบบ ซึ่งควรออกแบบให้เข้าใจง่าย สีที่ดึงดูดความน่าสนใจ (สีที่ใช้การออกแบบ ไม่เยอะเกิน 5 - 6 สี) ใช้คำหรือตัวอักษรที่กระชับและชัดเจน ใช้ตัวเลขเท่าที่จำเป็นเมื่อนำเสนอในรูปแบบแผนภูมิหรือกราฟสุดท้าย .. จบงานด้วยขนาดไฟล์ที่เหมาะสม (ไม่ใหญ่เกินไป) กับการส่งต่อผ่านช่องทางต่างๆ

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าหวังว่า องค์ความรู้ (Knowledge) ที่เกิดจากประสบการณ์การทำงานด้าน infographic (อินโฟกราฟิก) ให้กับ อ.อ.ป. จะได้สร้างประโยชน์และเกิดการเรียนรู้ เป็นแนวทางที่ดีกับผู้ที่สนใจงานด้านนี้ในอนาคตครับ ♥